

РЕЦЕНЗІЇ

СВІТОВА СПАДЩИНА КРИМІНАЛІСТИКИ ЧЕРЕЗ ВЕЛИЧ ПОСТАТЕЙ КЛАСИКІВ І СУЧАСНИКІВ¹

Рецензована книга є оригінальним енциклопедичним довідковим виданням, присвяченим висвітленню творчого шляху і наукових здобутків видатних криміналістів минулого і відомих постатей сучасності, які внесли вагомий вклад у формування і розвиток криміналістики, постали фундаторами окремих криміналістичних теорій, а в деяких випадках – і цілих наукових шкіл. У різні часи, у різних країнах, на різних континентах їх зусилля були спрямовані на синтезування єдиного криміналістичного сплаву наукових знань, який завдяки імплементації у правозастосовну практику найпрогресивніших засобів, прийомів і методів протидії злочинності дозволив криміналістиці посісти чільне місце серед наук кримінально-правового циклу.

Ідея створення цього видання належить проф. В. Ю. Шепітьку. Втілення у життя масштабної за змістом і формою ідеї було розпочато майже десятиліття тому (с. 3). Згодом це знайшло відгук серед широкого кола однодумців, і у створенні такого неординарного продукту взяв участь інтернаціональний колектив у складі більш ніж сорока вчених (с. 396–398).

Книга складається зі вступу, який з метою охоплення найширшої читацької аудиторії викладено російською та англійською мовами (с. 3–7); статей енциклопедії, присвячених кожній із 255-ти найвідоміших особистостей XIX–XXI століть, які пов'язали своє творче життя з криміналістикою і зробили значний внесок у її розвиток (с. 8–380); а також довідкового апарату видання: широкого переліку основних скорочень (с. 381–388); іменного покажчика (с. 389–395) і основних відомостей про всіх авторів-укладачів енциклопедії (с. 396–398). Така архітектоніка видання забезпечує максимальну зручність користування ним, швидкий пошук відомостей, що становлять інтерес для конкретного читача, правильне тлумачення спеціальних термінів, які поповнювали професійний криміналістичний словник протягом майже двох століть.

Видається цікавим підхід, обраний для укладання енциклопедії: напрями розв'язання актуальних у різні часи проблем криміналістики розглядаються через призму постатей провідних учених і практиків. Значна частина книги присвячена висвітленню життєвого і творчого шляху основоположників криміналістики: Альфонса Бертільона (с. 35–37), Ганса Гросса (с. 112–114), Рудольфа Арчибальда Рейсса (с. 284–286), Едмонда Локара (с. 212–214), Чезаре Ломброзо (с. 214–215), Миколи Сергійовича Бокаріуса (с. 44–49), Герберта Юліановича Маннса (с. 231–233) та інших, теоретичні і практичні напрацювання яких стали потужним фундаментом для розбудови криміналістики як самостійної галузі наукових знань наприкінці XIX – початку XX ст.

¹ Рецензія на книгу: Енциклопедія криміналістики в лицах / под ред. проф. В. Ю. Шепітько. – Х. : Апостиль, 2014. – 400 с.

Великий обсяг ретельно систематизованого матеріалу присвячено видатним українським і зарубіжним ученим, генію яких належить створення цілих наукових шкіл у ХХ ст., безперервний розвиток останніх і організація плідної міжнародної наукової співпраці в умовах глобалізованого світу ХХІ ст. і з повсякчасним використанням його найпрогресивніших надбань. До їх когорти належать: Рафаїл Самойлович Белкін (с. 28–33), Микола Павлович Яблоков (с. 370–372), Олег Якович Баєв (с. 18–21), Олексій Никифорович Колесніченко (с. 167–169), Віолетта Омелянівна Коновалова (с. 185–187), Валерій Юрійович Шепітько (с. 352–357), Валерій Володимирович Тищенко (с. 320–322), Хуберт Колецкі (с. 169–170), Гендрік Маріянович Малевські (с. 230–231), Алек Джеффріс (с. 121–122) та інші.

У енциклопедії викладено систематизовані біографічні дані кожної постаті, основні етапи життєдіяльності, творчий шлях, головні напрями наукової діяльності, захищені дисертаційні дослідження, основні наукові праці й досягнуті успіхи на професійній ниві.

Джерелами унікальної інформації для написання цієї книги стали матеріали анкетування сучасних докторів наук у галузі криміналістики, рідкісні вітчизняні й зарубіжні видання, у т. ч. раритетні, матеріали державних архівних установ і родинних архівів, приватні колекції і музейні експозиції. Видання ілюстроване рідкісними індивідуальними і колективними світлинами криміналістів, наукових лабораторій, службових кабінетів і навчальних аудиторій, у стінах яких десятиліттями генерувалися знання і напрацьовувалися навички, а також музеїв, різнопланові експозиції яких крок за кроком відображали найзухваліші злочини та найвизначніші досягнення у боротьбі зі злочинністю. Завдяки цьому кожен читач отримує прекрасну нагоду зануритися в неповторну атмосферу криміналістичної спільноти, одержимої прагненням розкрити таємниці всіх без винятку злочинних подій.

Рецензоване видання може бути корисним широкому колу читачів, які цікавляться проблемами криміналістики і судової експертизи; викладачам, юристам-практикам, аспірантам і студентам стане неоціненним джерелом традиційних і сучасних криміналістичних знань, точкою відліку для власних творчих звершень.

*Доктор юридичних наук, професор,
професор кафедри галузевих правових наук
Національного університету
«Києво-Могилянська академія»*

В. І. Галаган